

Правила за ползване на пасищата от Общински поземлен фонд на територията на Община град Добрич за календарната 2026 г.

Понеделник, 17 Март 2025

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩАТА ОТ ОБЩИНСКИ ПОЗЕМЛЕН ФОНД

НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГРАД ДОБРИЧ ЗА КАЛЕНДАРНАТА 2026 ГОДИНА

Правилата за ползване на пасищата на територията на Община град Добрич са изготвени, съгласно изискванията на чл. 37о, ал. 1, т. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и съдържат:

1. перспективен експлоатационен план за паша;
2. частите от мерите и пасищата, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване;
3. частите от мерите и пасищата, предназначени предимно за косене;
4. прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;
5. мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозийни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
6. ветеринарна профилактика;
7. частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси;
8. построяване на навеси;
9. въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси;
10. охрана;
11. режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
12. карта за ползването на мерите и пасищата по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели .

Общински съвет град Добрич определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците: размера и местоположението на мерите и пасищата за общо и за индивидуално ползване в зависимост от броя и вида на отглежданите пасищни животни на територията на съответното землище.

1. Перспективен експлоатационен план за паша

Перспективният експлоатационен план е разработен на основание и във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ в страната. Цели на перспективния експлоатационен план са:

1.1 Дългосрочно опазване на пасищата в Община град Добрич и опазване на биологичното разнообразие, съобразено с утвърдените със Заповед РД 09-122/23.02.2015 г. на Министъра на

земеделието и храните „Национални стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята в област „Околна среда, изменение на климата и добро земеделско състояние на земята“.

2.1 В дългосрочен план да се повиши капацитета за разработване и управление на агро-екологични проекти. В тази връзка стопаните, кандидатстващи с проекти от ПРСР да бъдат насърчавани да поддържат и възстановяват тревостоя.

3.1 Постигане на максимална ефективност при използване на мерите и пасищата и достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на Европейския съюз, предназначени за развитието на земеделието.

4.1 Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските стопани, които ще допринесат за по-нататъшното развитие и икономически растеж на районите с пасища.

2. Определяне начина на разпределение на мерите и пасищата за общо и индивидуално ползване

2.1. Пасища, мери и ливади за индивидуално ползване.

2.1.1. Пасищата, мерите и ливадите от държавния и общинския поземлен фонд се отдават под наем без търг в случаите по чл. 24а, ал. 2, т. 6 от ЗСПЗЗ на собственици или ползватели на животновъдни обекти, които отглеждат пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земите по чл. 37в, ал. 3, т. 2 и по чл. 37ж, ал. 5 от ЗСПЗЗ. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят съобразно броя и вида на регистрираните животни..

2.1.2. Общинският съвет определя с решение свободните пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд за общо и индивидуално ползване. Списъкът на имотите за общо и индивидуално ползване се обявява и публикува в областната дирекция "Земеделие", общинските служби по земеделие, общините и кметствата и на интернет страницата на областната дирекция "Земеделие" и на общината в срок до 1 март.

2.1.3. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между лицата по ал. 1, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище в същата или в съседна община, независимо от областта, в която се намира, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на регистрирано правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На лицата, които отглеждат едри и дребни преживни селскостопански животни с предназначение за производство на мляко или месо и животни от местни (автохтонни) породи, и/или биологично сертифицирани едри и дребни преживни селскостопански животни, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.

2.1.4. Правоимащите лица подават заявление до общинската служба по земеделие по местонахождението на животновъдния обект в срок до 10 март. Заявлението е по образец, утвърден от министъра на земеделието и храните, и се отнася за следващата календарна година. Към заявлението лицата прилагат декларация, че не са свързани лица по смисъла на Търговския закон с лица, които не са изплатили задълженията си по чл. 34, ал. 6, по чл. 37в, ал. 7 за земите по чл. 37в, ал. 3, т. 2 и по чл. 37ж, ал. 11 за земите по чл. 37ж, ал. 5 за предходните стопански години, както и задълженията си към държавния и общинския поземлен фонд.

2.1.5 Българската агенция по безопасност на храните изготвя официална справка, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на БАБХ, която се публикува на интернет страницата на агенцията. Справката съдържа информация за всички регистрирани в Интегрираната информационна система към 1 февруари на текущата година:

1. животновъдни обекти, регистрирани по [чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност](#), в които се отглеждат постоянно или целогодишно пасищни селскостопански животни, с изключение на животновъдни обекти, в които за периода от 15 ноември до 15 март не се отглеждат животни;

2. собственици или ползватели на регистрирани животновъдни обекти;

3. пасищни селскостопански животни в животновъдните обекти.

2.1.6. Разпределянето на пасища, мери и ливади се извършва за всяко землище на територията на общината от комисия, определена със заповед на директора на областната дирекция "Земеделие", издадена в срок до 20 март. В състава на комисията се включват: кметът на населеното място, съответно кметският наместник или оправомощени от тях длъжностни лица, представител на общинската администрация, представител на общинската служба по земеделие, представител на областната дирекция "Земеделие" и представител на областната дирекция по безопасност на храните. Председател на комисията е кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице. На заседанието могат да присъстват лицата по чл. 37и, ал. 1 от ЗСПЗЗ, както и представител на областна администрация.

2.1.7. Комисията въз основа на справката по т. 2.1.5:

1. извършва проверките по чл. 37м, ал. 1 от ЗСПЗЗ;

2. съставя списък на допуснатите до участие в разпределението лица, които отговарят на условията по чл. 37и, ал. 1 от ЗСПЗЗ, съдържащ и информацията за тях от справката по т. 2.1.5 и регистрираните им договори за ползване на пасища, мери и ливади;

3. определя необходимата площ при условията на чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ за допуснатите лица в списъка по т. 2 в срок до 20 април;

4. разпределя едновременно имоти или части от имоти от държавния и общинския поземлен фонд до достигане на нормата по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ при спазване на следната последователност:

а) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище, отглеждащи биологично сертифицирани животни и имащи биологично сертифицирани площи;

б) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище, ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок;

в) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище;

г) собственици или ползватели на животновъдни обекти, съседни на имоти от държавния и/или общинския поземлен фонд, независимо от землището, в което се намират имотите;

При недостиг на пасища, мери и ливади от държавния и/или общинския поземлен фонд в землището, в което се намира животновъдният обект, комисията определя с протоколно решение коефициент за редукция на площите, който се прилага спрямо всички лица в землището; при наличие на свободни пасища, мери и ливади в съседно землище в същата или съседна община площите може да се разпределят до достигане на нормата съгласно чл.37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ.

2.1.8. Списъкът по чл. 37и, ал. 8, т. 2 от ЗСПЗЗ се публикува по реда на ал. 2 в срок до 30 март. Промени в списъка могат да се правят в 7-дневен срок от неговото публикуване при промяна на обстоятелствата, както и за отстраняване на допуснати грешки и/или непълноти по инициатива на заинтересованите лица, които прилагат съответните доказателства.

2.1.9 Комисията по т. 2.1.6 съставя протокол за разпределение на имотите в срок до 20 май, който се обявява и се публикува в областната дирекция "Земеделие", общинските служби по земеделие, общините и кметствата и на интернет страницата на областната дирекция "Земеделие" и на общината. Протоколът може да се обжалва относно площта на имотите в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението, освен ако съдът разпорежи друго.

2.1.10 Въз основа на протокола, в срок до 20 юни кметът на общината, съответно директорът на областната дирекция "Земеделие", сключва договор за наем с минимален срок от 5 календарни години, който започва да тече от следващата календарна година.

Договорът се сключва след заплащане на по-високата сума между най-високата тръжна цена, на която

са сключени договорите за землището за пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд за годината, и размера на средното годишно рентно плащане за землището в общината за пасища, мери и ливади. Договорите съдържат данните по чл. 37и, ал. 1, 4 и 10 от ЗСПЗЗ, вписват се в службата по вписванията и се регистрират в общинската служба по земеделие.

2.1.11 Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския и държавния поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, в същата или в съседна община, независимо от областта, в която се намира. Търговете се провеждат от областната дирекция "Земеделие" - за земите от държавния поземлен фонд, и от кмета на общината - за земите от общинския поземлен фонд. Договорите се сключват за една календарна година.

2.2. Пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд за общо ползване.

По смисъла на ЗСПЗЗ „общо ползване“ е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

3. Мерите и пасищата, предназначени предимно за косене.

Косенето в пасищата да се извършва при спазване на Националните стандарти, утвърдени със заповеди на Министъра на земеделието и храните за добро екологично и земеделско състояние. Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата към периферията. В размножителния период на птиците следва да не се извършва коситба.

4. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопойте

Като прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопойте да се ползват съществуващите прокари и полските пътища.

5. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата

При ползването на мери и пасища е необходимо да се спазват Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени и определени със Заповед № РД09-122/23.02.2015 г. на Министъра на земеделието и храните, а именно:

Национален стандарт 1. Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици: - с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки; - с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор; - с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон; 6 - с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2. При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3. Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

Национален стандарт 4. В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30% култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 5. За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага: - за обработваеми

земи - обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите; - за трайни насаждения - укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6. Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7. Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите: - полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел; - съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел; - постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum* spp.), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*); - живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- директните плащания;

- чл. 46 и чл. 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007;

- следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и 7 Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове

Задължително е да се запазват съществуващите полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел - обикновено те са покрити с треви, дървета и храсти. Те често следват хоризонталите (топографията на терена) и осигуряват ефективна защита от ерозия. Синорите са също важен елемент на ландшафта, като местообитание на много животински и растителни видове и осъществяват по естествен начин връзките между различните местообитания.

Задължително е опазването на земеделските площи в близост до гори от навлизането на дървесна и храстовидна растителност в тях. Храстите и дърветата се появяват вследствие на неконтролируемо разпространение или при съществуване на гора в близост до затревените площи. Гората постепенно се разпространява от края към средата на площта, което не следва да се допуска. Не се допуска преизпасване на площите, като е необходимо гъстотата на животните да бъде съобразена с бройките животински единици.

6. Ветеринарна профилактика

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните, съгласно чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВД/.

При поява на заразна болест изпълнителният директор на БАБХ издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащата общинска епизоотична комисия предприема действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху

използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации /ДДД/ предвидени в съответната наредба.

Собствениците на селскостопански животни осигуряват ветеринарномедицинско обслужване на животните, които отглеждат, като сключват договори по чл. 137а, съответно по чл. 137б от ЗВД.

7. Мери и пасища предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси

При необходимост, частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища, да се засяват с подходящи тревни смеси (видове, характерни за района).

8. Построяване на навеси

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба №19 от 25 октомври 2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и Закона за опазване на земеделските земи.

9. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси.

Въвеждане и редуване на парцелното ползване на пасищата е условие за поддържане на мерите и пасищата в добро земеделско и екологично състояние.

Неравномерното изпасване и утъпкване на тревите води до ликвидиране на тревната покривка, която е предпоставка за развитие на ерозионни процеси на почвата и намаляване на нейното плодородие. Използването на пасищата е системно и безсистемно /свободно/. При системната паша се прилага парцелния принцип на паша, при който отделните парцели се изпасват последователно през 5 - 6 дни. Връщането към изпасаните парцели става след 3 до 6 месеца, през което време тревостоя се възстановява и се извършва биологическо самоочистване.

10. Охрана

Охрана на наетите мери и пасища от общински поземлен фонд е съответно за сметка на ползвателите.

11. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия и на развитието на животновъдството на територията на общината

Ползвателите на общински пасища, мери и ливади се задължават:

- Да почистват постоянните пасища от нежелана храстовидна растителност;
- Да се провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове;
- Да не променят предназначението им и да не ги разорават;
- Да не ги използват за неземеделски нужди;
- Да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и др. отпадъци;
- Да не се пали растителност в пасища, мери и ливади;

12. Карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в системата за идентификация на земеделските парцели

Община град Добрич при необходимост може да извърши справка в ОСЗ Добричка в кой физически блок попадат конкретни имоти.

Приети с Решение №18-16 от 25.02.2025 г.

на Общински съвет град Добрич